

Lerums kommun
Sektor samhällsbyggnad
Miljöenheten
443 80 LERUM

Lerums Naturskyddsförenings synpunkter på avverkningsanmälan A 62261-2019 vid södra änden av Långa Stamsjön

Avverkningsanmälan

Bifogade anmälan avser avverkning på fastigheten Kolboryd 1:1, ägd av Agneta Maria Wallenstam, ombud Anders Josefsson. Anmälan inkom till Skogsstyrelsen 2019-11-19 och omfattar 1,47 ha. Avverkningen avser annat ändamål än virkesproduktion. Angivet ändamål är bete, planerad omläggning år 2020. Avgränsningen enligt anmälan svårästa karta har nedan förts över till ett mera detaljerat kartunderlag. Det bör framhållas att områdets övervägande flacka topografin gör sjöns strandlinje diffus. Sumpskog övergår diffust i vassområde.

Avverkningsanmälan omfattning markerad med röd linje.

Särskilda omständigheter

Enligt den gällande översiktsplanen för Lerums kommun ÖP 2008 är rekommendationen för det avverkningsanmälda området "tätortsnära rekreation". Beträffande mark- och vattenanvändning ligger området inom utkanten av den mycket skissartade avgränsningen för "planerad bebyggelse" i Öxeryd. Men området omfattas även av strandskydd och är riksintresse för friluftsliv (Härskogsområdet). Enligt kommunens naturvårdsprogram har såväl den berörda fastmarken som sjön naturvärdesklass 3, påtagligt naturvärde.

Runt Långa Stamsjön går en iordningställd och markerad vandringsled som är välfrekventerad. Där leden inte går på körvägar har stigarna grusats för att bli lättframkomliga och övervägande torra. Vid det avverkningsanmälda området går en äldre sträckning norr om fastigheterna 1:29 och 1:33, en nyare sträckning söder om dessa fastigheter.

I och i anslutning till det avverkningsanmälda området har kalavverkningar tidigare skett för att skapa siktgator mellan bebyggda fastigheter och sjön. Den västra siktgatan framför fastigheterna 1:19 och 1:45 tangerar eller går något in på det avverkningsanmälda området. Den östra siktgatan framför fastigheten 1:29 ligger helt inom det avverkningsanmälda området. Underlagskartan ovan ger inte korrekt information avseende fördelningen mellan öppen och skogbevuxen mark.

Förhållandena inom det avverkningsanmälda området

Områdets västra del mellan de båda siktgatorna upptas delvis av en dunge med stora granar och delvis av lövsly med insprängda större lövträd. Strax norr om infarten till fastigheten 1:29 står en ganska grov och månggrenad ek. Hela det västra området är flackt på en nivå strax över sjöns. Området är mycket fuktigt och genomkorsas av bäcken från Stora Stamsjön till Långa Stamsjön. Risken är påtagligt att avverkning skulle ge betydande körsador i den mjuka marken, skador på bäcken och slamflykt till sjön.

Mitt i siktgatan framför fastigheten 1:29 står två välvuxna ekar inom det avverkningsanmälda området.

På fastigheten 1:29, intill bäcken från Stora Stamsjön låg tidigare Stamsjötvätt med verksamhet mellan ca 1935 och 2000. Tvättens byggnad fanns kvar längre i förfallet skick och ersattes sedan av det nuvarande bostadshuset. Miljöfarliga kemikalier från verksamheten kan befaras finnas kvar i marken nedanför fastigheten och i bäckens sediment. Kemikalierna kan frigöras i samband med avverkning och tillföras Långa Stamsjön.

Områdets östra del, öster om siktgatan framför fastigheten 1:29, har varierande vegetation och topografi. Sydöstra delen sluttar ganska brant mot norr och är i övre delen bevuxen med en del granar och lövträd, i nedre delen väl uppvuxna lövträd, huvudsakligen al, björk och någon ek. Delen närmast sjön har karaktären av sumpskog eller alkärr. Framför allt den nedre delen av området har påtaglig karaktär av utströmningsområde. Det innebär att grundvattenytan ligger nära markytan och under nederbördsrika perioder sker ytlig avrinning på bred front.

Med hänsyn till fuktighetsförhållandena i det östra området är risken även här påtaglig att avverkning skulle förorsaka betydande körsador och slamflykt till sjön.

Med hänsyn till förhållandena i hela det avverkningsanmälda området bedömer Lerums Naturskyddsförening att området är föga lämpligt för bete, åtminstone för större och tyngre djur. Betesdjuren kan förorsaka utsläpp av smittoämnen i sjön, vilket är olämpligt med hänsyn till att sjön utnyttjas som allmän badplats.

Övergripande bedömning

Lerums Naturskyddsförening ifrågasätter avverkningen med hänsyn till riskerna för skador på mark- och vattenförhållanden. Ifrågasättandet gäller även syftet med avverkningen, vilket kan vara annat än att skapa betesmark, exempelvis ge förutsättningar för bebyggelse och skapa ytterligare sjöutsikt från befintlig eller planerad bebyggelse.

LNF anser att avverkning inte bör ske innan mark och bottensediment analyserats, för att undvika att gifter sprids till Långa Stamsjön, Alebäcken och Aspen.

Avverkningen kommer sannolikt att påtagligt inverka negativt på områdets värde för friluftsliv i form av vandringleden runt sjön.

Lerums Naturskyddsförening

Olov Holmstrand
ordförande